

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD:

Enkel konstruktion, du nemt bygger selv. Du skal især være omhyggelig med at placere stolper og bjælker.

TIDSFORBRUG:

2 dage for to rutinerede tømrere med gode redskaber

PRIS:

300 kroner pr. m² – hvis du altså gør arbejdet selv ...

[efter]

Både hus og have er vokset ind i en ny klasse med den elegante terrasse, og det virker utroligt, at det bare har taget to dage at skabe den store forskel.

TIPS

Træværket males, mens minigraveren arbejder. Uanset om du ønsker at give terrassen en farve eller lade den stå i sin trykimprægnerede stand, er det en god idé at give tømmeret og brædderne træbeskyttelse eller olie, mens du kan komme til alle flader. Så kan du let følge op på de afskårne ender til sidst og måske give oversiden et lag til.

Ved middagstid anden dag er vores to tømrere langt med dækket på den nye terrasse. Og hele første dag gik med stolper og de tre bjælker.

Vi plejer at gøre det selv, men denne gang følger vi to tømrere, mens de bygger en stor træterrasse. De løser opgaven på to dage, og du får undervejs masser af tips til, hvordan du gør det lige så flot – og samtidig sparer meget tid.

TRÆTERRASSE PÅ REKORDTID

Nu kan du godt glæde dig til at se et par rutinerede håndværkere svinge værktøjet – og lur mig, om du ikke bagefter får lyst til selv at styrte ud i haven og begynde at måle op til en ny terrasse. For de to tømrere gør næsten tingene enklere, end de i virkeligheden er.

Det ender med, at de bygger den store terrasse, der ligger flot sænket ned i plan med den omgivende plæne, på bare to dage – og endda får tid til at bygge en trappe med fire trin, så familien kan komme fra stuen ned på terrassen.

Fællesnævneren for alle de byggeprincipper og tips, som gør arbejdet så hurtigt og effektivt, er at tage problemerne på forskud – og aldrig gå ned på udstyret. Langt det meste arbejde ligger i de lag, du knap tænker på som en del af at bygge en terrasse, men når den del fungerer, så er det en ren fornøjelse til sidst på et par glade timer at lægge de flotte malede brædder ud.

1. dag kl. 8.00

JORDEN UNDER TERRASSEN FJERNES

Familien vil have terrassen ned i plan med græsplænen, og derfor begynder de to tømrere med et kæmpe arbejde, vi andre nok ville gøre alt for at undgå: De fjerner så meget jord, at de kan bygge terrassen på samme måde, som hvis den skulle stå højt over plænen.

Det betyder nemlig, at de kun skal sikre, at tre lange bjælker ligger i plan. Det er langt lettere end at justere de mange strøer i næste lag enkeltvis. Når bjælkerne er i plan, kan strøerne – og derpå brædderne – lægges lynhurtigt.

Til gengæld gør de så gravearbejdet meget lettere ved at leje en minigraver. Uden den ville det alene tage flere dage.

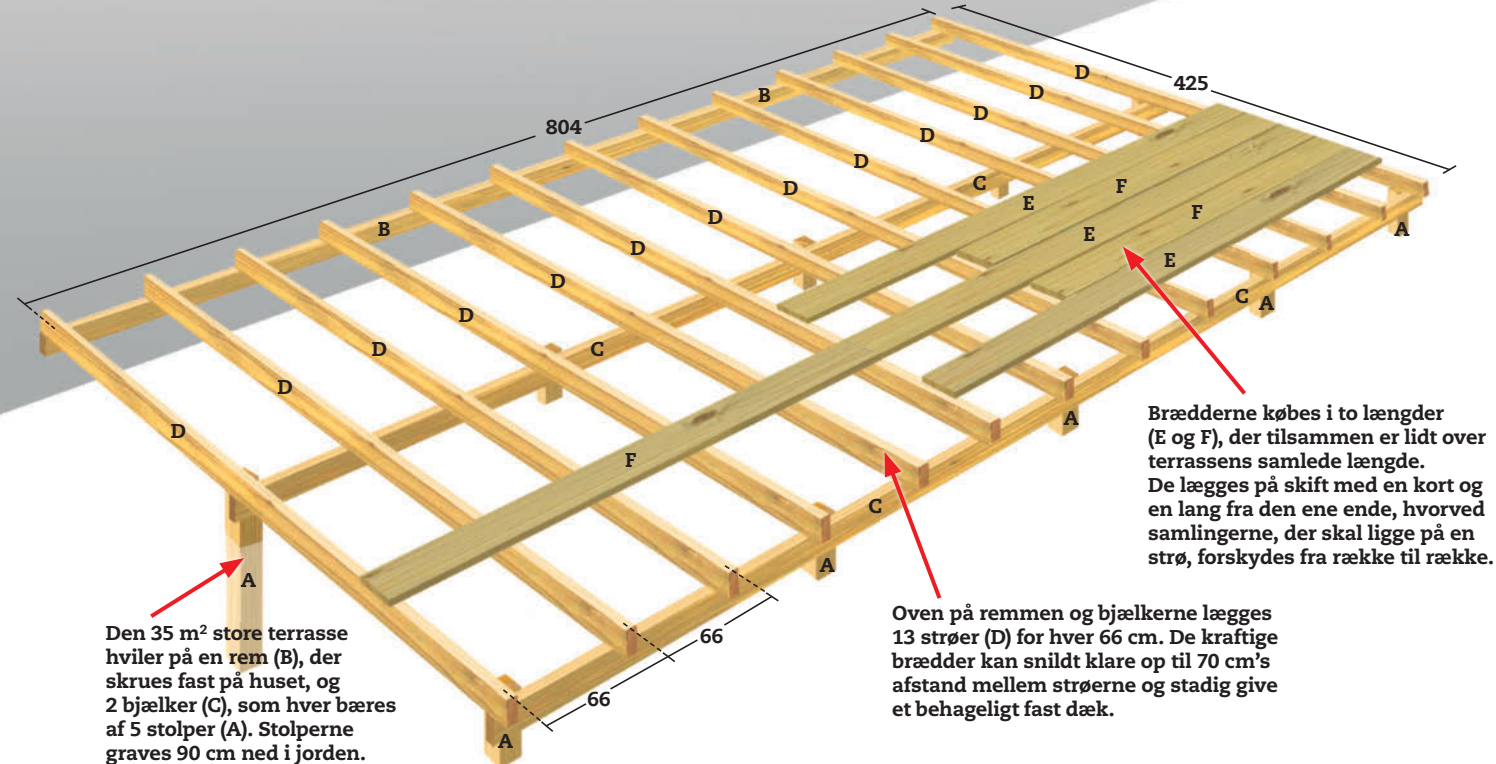

1 Den lejede minigraver er i gang fra første færd. Der skal fjernes 45 cm jord for at få plads til bjælker, strøer og brædder – og luft under bjælkerne. Det tager kort tid at blive fortrolig med maskinen, så der skal være en plan for, hvor de 15 m³ jord skal hen.

Rotorlaseren lægger et vandret plan, som ikke flyttes under arbejdet. I stedet måles alle højder i forhold til dette plan.

2 Hullets dybde tjekkes jævnlgt. Vores tømrere stiller et roterende laservaterpas op uden for det felt, terrassen bygges på. Med et tilhørende måleapparat styrer de derfra og uden at flytte laseren dybden på hullet og alle andre højder.

Den 35 m² store terrasse hviler på en rem (B), der skrues fast på huset, og 2 bjælker (C), som hver bæres af 5 stolper (A). Stolperne graves 90 cm ned i jorden.

Brædderne købes i to længder (E og F), der tilsammen er lidt over terrassens samlede længde. De lægges på skift med en kort og en lang fra den ene ende, hvorved samlingerne, der skal ligge på en strø, forskydes fra række til række.

Oven på remmen og bjælkerne lægges 13 strøer (D) for hver 66 cm. De kraftige brædder kan snildt klare op til 70 cm's afstand mellem strøerne og stadig give et behageligt fast dæk.

DET HAR VI BRUGT

Materialer

100 x 100 mm trykimprægnerede stolper

- 10 stolper (A) a 115 cm
(køb fx 5 stolper a 240 cm)

50 x 100 mm trykimprægnerede planker

- 1 rem (B), 800 cm (2 stk. a 420 cm)
- 2 bjælker (C) a 800 cm (4 stk. a 420 cm)
- 13 strøer (D) a 420 cm

28 x 120 mm trykimp. terrassebrædder

- 34 brædder (E) a 480 cm
- 34 brædder (F) a 360 cm

Desuden:

- 10 brædebolte med møtrikker, 12 x 180 mm
- 10 bulldogsiver, 12 mm
- 13 betonskruer med hoved, 152 mm
- 800 rustfri terrasseskruer, 5 x 50 mm
- 80 rustfri spunskruer, 6 x 120 mm
- Murpap
- Oliegrunder
- Halvdækkende træbeskyttelse

Værktøj

- Minigraver (den lejer du)
- Motoriseret jordbor (det lejer du) og en hulspade
- Rotorlaservaterpas (det lejer du) eller et slangevaterpas
- Snøreslag (kridtsnor)
- Kapsav eller fukssvans
- Skruemaskine
- Langt vaterpas
- Mukkert eller tung hammer
- Topnøgle med skralde

1. dag kl. 11.00

STOLPERNE GRAVES NED

Efter en velfortjent kop kaffe er det tid for konstruktionens fundament, stolperne. Der skal være tre bjælker i alt på langs ad huset, og når vore tømrere har skruet den første direkte på væggen, graver de stolper ned til at bære de to øvrige.

Til hver bjælke sætter de fem stolper. Stolperne skal stikke omkring 25 cm op ad jorden, så langt det meste graves ned. For at frosten ikke skal vride terrassen skæv, skal de 90 cm ned.

VÆRKTØJ

Skal du grave mange stolper ned, er der tid at spare ved at leje et motoriseret jordbor. Det kræver to mand at styre det stærke bor, og de skal holde godt fast. Er du alene om arbejdet, kan du bruge et manuelt jordbor. Det tager længere tid, men er stadig hurtigere end at grave med en spade.

1 Højden på remmen (B) streges af på væggen. Remmen – som er navnet på bjælker, der sidder på en væg – placeres, så der over den er plads til strøen og terrassebrættet, før vi er ved den højde, vi har planlagt til terrassedækket.

5 Stolperne sættes i hullerne, og højden kontrolleres. Toppen af stolperne skal ende i samme højde som overkanten på bjælken inde på huset – eller en smule lavere. Vi styrer fortsat alle højder ud fra rotorlaseren.

En enkel trappe kort fortalt

En hurtig trappe binder stuen og terrassen sammen.

De sidste par timer bruger en af vore tømrere på at bygge en trappe, der forbinder stue og terrasse – og giver fine siddepladser. Til skelettet bruger han samme planker som i terrassen, og alt pakkes ind i de samme brædder, som terrassens dæk lægges med.

Foroven skrues en rem fast på muren, og ud fra den bygger tømreren resten af skelettet op.

Trappens trin – og de lodrette stødtrin, som skelettet blev sat op med – er terrassebrædder.

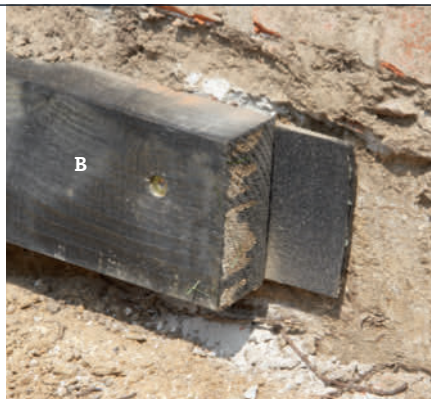

Siderne lukkes også af med terrassebrædder. Ikke tæt, det er kun pænt og sundt med lidt luft.

Bag på remmen clipser vi et par stykker murpap ud for de planlagte skruer. De sikrer ventilation på bagsiden af træværket.

2 Remmen (B) gøres fast. Den ene tømrer holder remmen på plads ved mærkerne, mens den anden borer gennem remmen og ind i væggen med et 7,5 mm bor. Remmen skrues fast med betonskruer, som griber fast i både rem og væg.

3 Remmens to dele samles over en opklodsning. Remmen kan ikke nå i et stykke, og så samles de midt over en opklodsning af murpap.

TIPS: Er plankerne ikke lige høje, skal du sikre, at det er overkanterne, der flugter.

4 Stolpehullerne graves ud på rekordtid. Stolperne skal stå i to lige rækker parallelt med bjælken på huset. Tømrerne har trukket to snore og sat pinde i jorden for at markere, hvor hullerne til stolperne skal bores.

6 Hullet justeres eventuelt i dybden. En hulspade – der har to spadehoveder, der er samlet som en slags saks – er et godt supplement til jordboret. Spaden bruges både til at grave det sidste løse jord op af hullet og til den sidste justering af dybden.

7 Stolperne (A) bankes de sidste par centimeter ned. For at sikre, at stolperne ikke synker, graves hullet kun så dybt, at de står et par centimeter for højt, og så bankes det sidste stykke ned på plads med en stor hammer eller en mukkert.

8 Jorden stødes godt sammen om stolperne, så de står præcist op af snoren, og højden passer. For hver cirka 10 cm stamper vores tømrer jorden hårdt sammen på alle sider af stolpen.

1. dag kl. 14.00

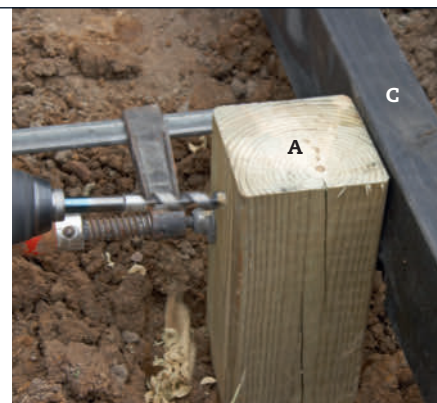
BJÆLKER OG REM SPÆNDES OP

Til bjælkerne bruger tømrerne uhøvlede trykimprægnerede 50 x 100 mm planker. Det er samme dimension som i næste lag, der ligger meget tættere, men fordi de mange strøer fordeles belastningen jævnt på bjælkerne, rækker det.

Den første bjælke blev spændt på væggen som en rem, nu spændes de næste på stolperne. Og hvor stolpernes højde bare skal passe nogenlunde, så skal højden på bjælkerne være præcis på millimeter. Det bliver tømrerne belønnet for, for når højden ved de 10 stolper er præcis, er der ingen højdejusteringer resten af dagen.

1 Bjælkerne (C) spændes op på siden af stolperne (A), så de flugter med muremmen (B). Til at styre placeringen har vi stadig laservaterpasset, og placeringen på den anden led rettes til efter en snor og ved at lægge en af strøerne (D) ud på bjælkerne.

2 Tømrerne borer gennem både stolpen (A) og bjælken (C) i alle samlingerne med et 12 mm bor. Hullet placeres midt i samlingen. Også her må bjælkerne opbygges af to stykker, som så samles midt over de midterste stolper.

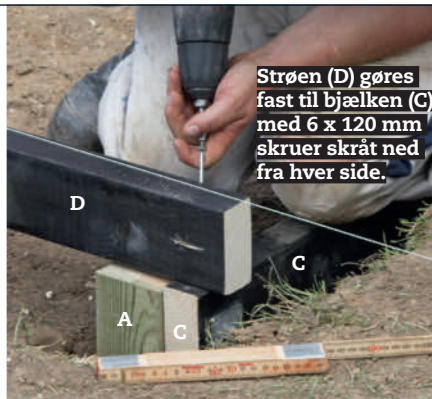
2. dag kl. 8.00

STRØERNE OG DÆKKET LÆGGES

Friske og veludhvilede møder tømrerne op næste morgen for at lægge strøer og brædder ud på remmen og bjælkerne.

Strøerne fordeles jævnt på tværs af bjælker og rem, så de ligger for hver 66 cm. Det streger tømrerne op ved at sætte en streg, hvor alle venstrekanten på strøerne skal ligge.

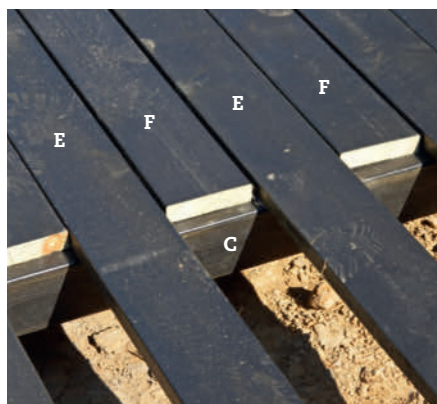
Oven på strøerne lægges terrassebrædderne ud med 5 mm luft og skrues fast med 2 skruer i hver strø. Brædderne samles skiftevis på den sjette og den ottende strø, og først til sidst kortes de af med et samlet snit i hver ende.

1 Strøerne (D) fordeles på bjælkerne (C), så de ligger for hver 66 cm. Det tager ingen tid at strege placeringen op først, og så går fastgøringen med stikskruer lynhurtigt. **TIPS:** Hvis det driller med skrå stikskruer, kan du gøre strøerne fast med vinkelbeslag.

2 Hvert sjette terrassebræt (E og F) lægges ud over strøerne (D). Med kridtsnoren slår tømrerne streger på tværs af strøerne, så det passer med hvert sjette bræt. Resten gemmer de lidt. Derved hindrer de, at skævheder i brædderne bliver styrende.

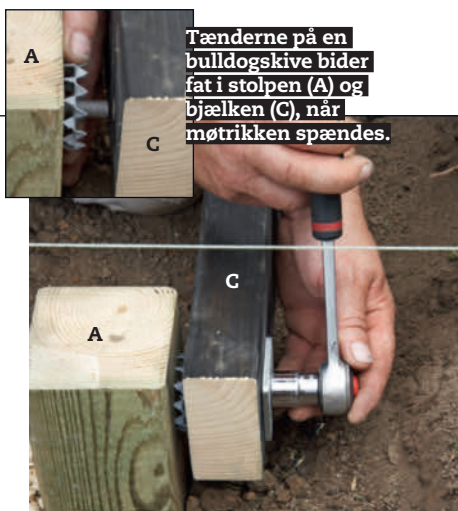
4 De øvrige brædder (E og F) lægges op. På skift lægges det lange bræt (E) i den ene eller den anden ende, så samlingerne midt over en strø (C) forskydes. Brædderne rækker lidt ud i begge ender, men tømrerne venter med at korte dem af.

5 Alle brædder skrues fast med en enkelt skrue i hver strø, så der er lige meget luft mellem dem. Teknikken er mere præcis end at lægge alle brædderne fra den ene side og udefter og så styre placeringen med afstandsklodser.

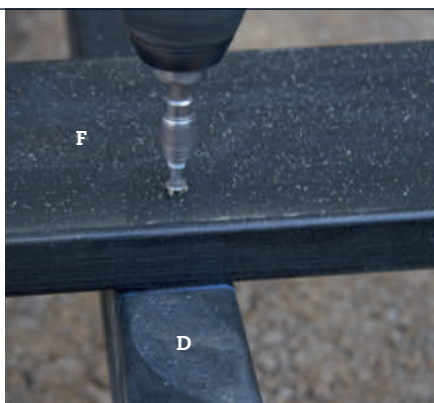

6 Nogle brædder må vrides ret hårdt for at komme helt på plads. Det klarer tømrerne med et koben, og de skal ikke vride nær så hårdt, når brættet strø for strø rettes op og skrues fast. Når alle brædder er på plads, sættes den anden skrue i hver samling.

Tænderne på en bulldogskive bider fat i stolpen (A) og bjælken (C), når møtrikken spændes.

3 Samlingerne sikres med bolte og møtrikker – og med en bulldogskive klemmt ind mellem stolpe og bjælke. Før vi skyder boltene ind, giver vi den en skive – så kan møtrikken skrues så hårdt til, at træet bliver klemmt sammen om bulldogskiven.

3 De spredte brædder skrues fast med en terrasseskrue i hver strø. Vore to mænd begynder i den ene ende og arbejder sig op langs brættet, mens det ved hver samling rettes til efter kridtstregen, før det gøres fast – så ligger det helt præcist.

7 Brædderne skæres til i hver ende, når de alle er helt på plads. Tømmerne bruger en dyksav med føringsskinne, men du kan også bruge en rundsav, som føres langs et fastskruet bræt. Nu skal der bare gøres rent og males, så er terrassen færdig.

Nu ligger terrassen smukt – og græsset er kommet sig over arbejdet på rekordtid, fordi vi ofrede lidt rullegræs på projektet.

Terrassebrædder af gran holder

Gran er glimrende til terrassen – og i længden holder den ydmyge gran bedre end de fristende flotte lærkebrædder.

De mest almindelige terrassebrædder er af **trykimprægneret gran**. De holder godt og længe, imponerende længe i forhold til de meget smukke **mørke træsorter**, der ganske vist er pæne og sunde fantastisk længe, men også er langt dyrere og kan stamme fra ukontrolleret skovhugst.

I de fleste byggemarkeder finder du også terrassebrædder i **lærketræ**. Det er en mere problematisk løsning. Lærk er fra naturens side godt beskyttet mod råd og godt til mange formål, men lærk tørrer ofte ud og sprækker og slår sig, så du ikke kan gå på terrassen i bare tæer uden at få splinter i fødderne.